

VÄNERSBORGS ÖVERFÖRMYNDARNÄMND
INFORMERAR
AKTIER & VÄRDEPAPPER

1. FÖRMYNDARE

1.1 Förvärv av aktier

1.1.1 Ej kontrollerad förvaltning

När barnets tillgångar uppgår till mindre än 8 basbelopp är förvaltningen av barnets tillgångar inte kontrollerad. I sådana fall kan föräldrar fritt köpa andelar i värdepappersfonder, obligationer och aktier för barnets räkning. Alltför våghalsiga spekulationer med barnets tillgångar kan dock leda till skadeståndsskyldighet gentemot barnet. Föräldrarna är enligt lagens bestämmelser skyldiga att i första hand beakta att tillgångarna placeras på ett säkert sätt. Om barnet behöver låna pengar för att köpa aktier krävs ett godkännande av upplåningen från överförmyndarnämnden. Det torde endast undantagsvis förekomma att överförmyndarnämnden ger godkännande till sådan upplåning.

1.1.2 Kontrollerad förvaltning

Om barnets tillgångar överstiger 8 basbelopp skall föräldrarna anmäla detta till överförmyndarnämnden. Förvaltningen blir därmed kontrollerad. Förvaltningen kan också bli kontrollerad om t.ex. en gåvogivare begär att gåvan skall stå under överförmyndarnämndens kontroll. När det är fråga om en kontrollerad förvaltning gäller att andelar i värdepappersfonder samt vissa obligationer får förvärfvas för barnets räkning utan ett särskilt godkännande från överförmyndarnämnden. Om föräldrarna vill placera barnets tillgångar på något annat sätt, t ex i aktier eller försäkring krävs överförmyndarnämndens godkännande.

Om man inte själv besitter kunskaper om aktieförvaltning bör man inhämta information och förslag på lämpliga placeringar av bank eller annan värdepappersförvaltare. Överförmyndarnämnden gör ingen bedömning av om den ena eller andra aktien skall inköpas, så länge aktien är föremål för handel och återfinns på en börslista. Överförmyndarnämnden kan dock ha invändningar om större delen av tillgångarna placeras i ett enstaka aktieslag.

Vid större aktieinnehav kan det förekomma att överförmyndarnämnden i stället för att pröva varje enskilt förvärv medger ett generellt tillstånd. Det kan antingen innebära att tillstånd meddelas till förvärv inom viss beloppsgräns eller frihet till förvärv under en viss tidsperiod.

1.2 Introduktion - nyemission

Introduktionen av nya aktier på en fondbörslista kan ibland ske genom erbjudande till allmänheten att teckna aktierna. Det är inte ovanligt att en sådan emission väcker så stort intresse att det tecknas fler aktier än vad erbjudandet avser. Vid flera tillfällen har föräldrar tecknat aktier såväl för egen del som för sina barn. Föräldrar vars omyndiga barn erhåller aktier vid efterföljande fördelning, bör – i de fall barnet saknar medel för betalning av aktierna – iakttaga följande:

- Barnet är ägare till aktierna och föräldrarna kan inte genom att använda sina medel för betalning betrakta aktierna som sina
- Skall barnet låna av sina föräldrar måste en god man förordnas för att den omyndiges intresse skall tillvaratas vid lånetransaktionen
- Det är överförmyndarnämnden som förordnar god man
- Barnet kan inte ta upp lån utan överförmyndarnämndens samtycke. Gode mannen skall därför ansöka om sådant samtycke
- Om barnet tilldelas aktier kan barnet genom den gode mannen sälja aktierna till föräldrarna. Försäljningen skall i sådant fall ske till dagskurs och barnet skall tillgodogöras eventuell kursvinst. Avräkningsnota eller motsvarande bör upprättas mellan föräldrarna och barnet genom den gode mannen.

Om det anses föreligga särskild anledning att trygga förvaltningen kan överförmyndarnämnden bestämma att aktierna skall förvaras och förvaltas av ett värdepappersinstitut. Särskilt beslut skall i så fall meddelas och detta beslut kan överklagas.

2. GOD MAN & FÖRVALTARE

En god man eller förvaltare får utan överförmyndarnämndens särskilda godkännande placera tillgångarna i vissa obligationer eller värdepappersfonder. Även om överförmyndarnämndens tillstånd inte krävs skall gode mannen/förvaltaren alltid följa grundregeln om trygga placeringar och skäligen avkastning.

Placering i enskilda aktier eller försäkringar kräver överförmyndarnämndens tillstånd. Eftersom alla större tillgångar skall vara placerade på spärrade konton krävs normalt en omplacering till

aktier/värdepappersfonder/obligationer eller försäkringar att överförmyndarnämnden ger sitt tillstånd att belopp får tas ut från det spärrade kontot. Observera att överförmyndarnämnden dock endast tar ställning till själva uttaget. Placeringen i sig sker helt och hållet på gode mannen/förvaltarens ansvar och skall följa grundprincipen om trygghet med skälig avkastning.

ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDEN

Besöksadress: Sundsgatan 29

462 85 VÄNERSBORG

Telefon: 0521-72 10 00

Fax: 0521-72 24 61

overformyndar@vanersborg.se